

63. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy (25.3.2021)

Účastníci stretnutia:

MF SR	– Eduard Hagara (EH), Michal Havlát (MH),
NBS	– Branislav Reľovský (BR), Martin Nevický (MN),
Tatra banka	– Juraj Valachy (JV)
KRRZ	– Marek Porubský (MP), Matúš Kubík (MK), Jana Valachyová (JV), Ondrej Trnený (OT)
SLSP	– Mária Valachyová (MV)
Unicredit	– Ľubomír Koršňák (LK)
VUB	– Michal Lehuta (ML)
ČSOB	– neprítomný
Infostat	– neprítomný

Zasadnutia sa zúčastnili aj analytici Inštitútu finančnej politiky (ďalej IFP) a pozorovatelia Výboru.

63. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy zahájil riaditeľ IFP Eduard Hagara.

I. bodom zasadnutia boli navrhovanými zmenami znenia štatútu výboru. Navrhované zmeny sú nasledujúce:

1. Možnosť rozšírenia horizontu prognózy z 3 na 4 roky minimálne v prvom roku vládnutia novej vlády (v súlade s návrhom 4-ročných výdavkových stropov)
2. V prípade prognózy výdavkov zvážiť existujúce váhy jednotlivých rokov prognózy tak, aby sa odchýlka posudzovala rovnomernejšie vo všetkých rokoch prognózy
3. Nepokračovať v benchmarkovaní chyby prognózy oproti jednotlivým členom
4. Rozširovanie výboru v ďalších kolách – odhlasovať už teraz rozširovanie položiek, za predpokladu odsúhlasenej metodiky a dostupnosti dát

Vyjadrenia členov výboru:

KRRZ:

- MK: KRRZ v globále **súhlasí** so zmenami.
- Pozitívne je vnímaná hlavne zmena „1 % pravidla“. KRRZ si ešte nestihla prejsť nové štatúty, ale súhlasia so zámermi.
- Pri 4. bode sa MK pýtal, či je tu nutná zmena štatútu, resp. či sa zmena nedá dosiahnuť zmenou tabuľky.

Reakcia IFP:

- Takáto zmena tabuľky by potom mala byť podmienená odsúhlasenou metodikou a zmenou dát

NBS:

- BR: vo všeobecnosti nemá NBS žiadne pripomienky k novému štatútu a **súhlasí** s nimi.
- Ešte by však otvorili diskusiu ohľadom bodu 3. NBS nevidí zásadný problém v benchmarkovaní aj voči členom. Stojí za zváženie rozšíriť aj pre makroekonomický výbor a mať rovnaké podmienky v oboch výboroch pri hodnotení kvality prognóz. Dekompozícia odchýlky je dlhodobo prezentovaná odlišným spôsobom a toto je každý rok aj v hodnotiacom dokumente spomínané ako ilustratívne. Dáva na zváženie, čirobiť analytickú dekompozíciu, ktorá nemusí nutne odrážať skutočné chyby. Hodnotenie môže vysvetliť zdrojové chyby minimálne zo strany IFP. Jednotliví členovia výboru majú možnosť stotožniť sa s prognózou IFP - napr. v minulom roku bolo IFP hodnotené len voči NBS a ostatným členom. Privítal by čo najviac porovnávacích prognóz, lebo inak je hodnotenie dosť ochudobnené. Dal na zváženie, či v tom ďalej pokračovať.

Reakcia IFP: IFP sa nebráni diskusii o tom, ako nastaviť metodiku, ako docieľiť, aby benchmarkovanie bolo lepšie. Je to dobrá prax, aby benchmarkovanie tam bolo.

Tatra banka:

- Člen **súhlasí** so zmenami štatútu.

- JV: Preferuje oddelené vyhodnocovanie daňových a nedaňových príjmov a výdavkových položiek, čo reflektuje predložený návrh štatútu. Do budúca víta rozšírenie o ďalšie výdavkové indikátory, aby zlepšil výsledný obraz.
- Bod 3 asi nebude mať zásadný vplyv na ďalšie fungovanie výboru. Poznamenal, že štátni analytici majú lepšie kapacity na prognózovanie, ktoré bankovým analytikom chýbajú, a preto sa poväčšine stotožňujú s prognózami z analytických útvarov.
- K bodu 4 sa nevedel jednoznačne vyjadriť. Podporuje prijatie metodiky a vo všeobecnosti aj navrhované zmeny.

Reakcia IFP: Zatiaľ sa do štatútu k rozširovaniu dala iba všeobecnejšia veta, že môže sa rozširovať za predpokladu odsúhlasenia a zverejnenia metodiky a dostupnosti dát

Unicredit:

- LK: člen nemá žiadne pripomienky k zmenám v štatúte a **súhlasí** s nimi, s Tatra bankou zdieľa niektoré pohľady, hlavne na body 3 a 4.

VUB:

- Člen **súhlasí** so zmenami štatútu.

SLSP:

- Člen **súhlasí** so zmenami štatútu.

Záver:

EH: IFP považuje zmeny štatútu za schválené, prípadné slovné zmeny nemeniace význam je možné zapracovať aj po výbore.

Výbor pokračoval aktuálnou prognózou daňových a odvodových príjmov na roky 2020 až 2024, ktorá vychádza z marcovej makroekonomickej prognózy. Na záver prezentácie otvoril diskusiu, položil otázku (Príjmy NDS tvoria aj iné položky ako príjmy z mýta a diaľničných známok. Ako sa s nimi vysporiadať v rámci prognózy?) a požiadal členov o predbežné zhodnotenie prognózy:

KRRZ

- Člen mal otázku k ETS. Majú svoju kalkuláciu, a vznikajú odchýlky vyplývajúce z rozdielov v predpokladoch (odhadovaný podiel aukcionovaných povoleniek) a žiada o kontakt na zodpovednú osobu, aby si mohli na technickej úrovni prejsť predpoklady. Rozdiel vyplýva z rozdielneho odhadu reálne spotrebovaných povoleniek. Dá sa diskutovať o tom, či spotreba v strednodobom horizonte tak výrazne poklesne. Člen má vyššiu prognózu.

Reakcia IFP:

- Metodika bola čiastočne konzultovaná, navrhujeme samostatný meeting. Rozdiely sú pravdepodobne v odhade spotrebovaných povoleniek.
- NDS by sa mala pokrývať ako celok, aj s čiastkovými položkami, aby celú položku príjmov pokrýval výbor. Bude to transparentnejšie aj vo vzťahu k rozpočtu, aj k bežným používateľom.

Reakcia IFP:

- Tu je možné prípadné reputačné riziko, kedy by prognózovanie malej položky vyvolalo veľkú diskusiu ohľadom spoľahlivosti celej prognózy.
- MP: KRRK vie podľa EKRR kódov overiť že to, čo sa preberie v rámci prognózy na výbore, bude aj v rozpočte. Ale zverejňovať by sa mali kompletne príjmy, ktoré by boli pre bežných „používateľov rozpočtu“ ľahko pochopiteľné a dohľadateľné

Reakcia IFP:

- Je možnosť robiť prognózu presne podľa rozpočtového kódu tak aby zahŕňala najmä mýto a diaľničné poplatky. Je možnosť prognózovať iba administratívne poplatky a zvyšok by bol na rozpočtovej sekcii. Cieľom nie je prognózovať každú jednu položku, ale zmenšiť priestor netransparentného a nepodloženého navyšovania príjmov.

Reakcia NBS:

- BR: mohol by sa zverejňovať údaj, ktorý by ukazoval rozdiely (v absolútnych číslach, nie percentách), aby bolo vidno, koľko rozpočtu tvorí prognóza.
- Člen prognózu hodnotí ako **realistickú**. V prípade emisných povoleniek vidí rozdiely, ale keď spojí príjmové položky nedaňových príjmov, prognózu predbežne hodnotí realisticky. Výdavky si ešte nestihli prejsť tak ako chceli, preto sa ich predbežne nevedia vyhodnotiť.

NBS:

- BR: člen odporúča prognózovať iba bežné príjmy. NDS je skôr subjekt, ktorý pozemky (majetky) nakupuje. Ale v minulosti uskutočnili výmeny pozemkov, ktoré potom vykazovali v kapitálových príjmoch. Nemá na to jednoznačný názor.
- Nie všetky príjmy sú spojené s benchmarkom ako takým, nebolo by lepšie klasifikovať príjmy podľa EKRK kódov? Malé položky sú zachytávané na kódach tejto klasifikácie, ale nie je si istý, čo je presne ambícia prognózy u NDS. Keďže sa rozpočet zostavuje na úrovni jednotlivých položiek klasifikácie, rád by sa vyhol budúcemu sporu, či prognózovať kapitálové príjmy z predaja pozemkov.

Reakcia IFP:

- EH: Gro prognózy sú mýta a diaľničné známky. K otázke veľkosti položky uviedol, že sa jedná o 3 až 6 %, objemovo je to 10 až 20 mil. eur. EKRK klasifikácia pri NDS obsahuje niekoľko malých položiek nad rámec mýta a diaľničných poplatkov, ale tam nie je pridaná analytická hodnota ich prognózovať.
- Prognózu hodnotí predbežne ako **realistickú**, hlavne daňová časť, k ďalším položkám sa predbežne nevedia vyjadriť skôr, než si ich interne prejdú.

Tatra banka:

- JV: rozumie problému, že niektoré príjmy sú naviazané na ekonomický vývoj a iné nie, a preto je komplikované ich prognózovať. Je za rozčlenenie príjmov NDS na menšie položky, riešenie necháva na vzájomnej dohode IFP, KRRZ a NBS.
- Člen prognózu hodnotí **realisticky**, obe strany (príjmová aj výdavková) boli rozbité do detailov.

Unicredit:

- LK: podobný pohľad na vec ako JV, kapitálové výdavky nie sú politicky ideálne na odhadovanie, takže by ich do prognózy nezahrňal a pracoval iba na tom, čo vieme spoľahlivo odhadnúť.
- Člen prognózu hodnotí **realisticky**.

VUB:

- ML: člen je za ponechanie zúženého priestoru a prognózovania bežných výdavkov NDS. Prognózovaním celého balíka by sa zrušil priestor na špekulovanie s príjmami a výdavkami. Rozhodnutie necháva na IFP.
- Nepozdávajú sa trvalejšie dopady súčasnej krízy. Na základe makroekonomických predpokladov hodnotí člen prognózu na rok 2021 ako pesimistickú, na ostatné roky ako realistickú.
- Ako celok hodnotí prognózu ako **realistickú**.
- Člen sa opýtal, či bude táto prognóza súčasťou Programu stability?

Reakcia IFP: Áno, na tejto prognóze bude postavený Program stability.

Záver:

EH: IFP, KRRZ a NBS sa po výbere dohodnú na metodike k NDS a bude poslaná upravená prognóza.

Na záver stretnutia vyzval riaditeľ IFP členov Výboru, aby poslali svoje prognózy v termíne najneskôr do pondelka 29.03.2021 do konca pracovného dňa na nasledovné adresy: eduard.hagara@mfsr.sk, michal.havlat@mfsr.sk. Ak bude upravená prognóza ohodnotená ako realistická a konzervatívna, do troch dní bude zverejnená.

Zapísal: Marián Polášek, Janka Palkovičová dňa 25.03.2021